

GUJARAT UNIVERSITY

**PROGRAM /COURSE STRUCTURE AND SYLLABUS
as per the Choice Based Credit System (CBCS)
designed in accordance with
Learning Outcomes-Based Curriculum Framework
(LOCF)
of National Education Policy (NEP) 2020
for Undergraduate Program in Sociology**

Course Code : DSC-M SOC- 364 – AMinor -1
DSC-M SOC- 364 – B Minor -1 (Optional)

**B.A. HONOURS IN SOCIOLOGY
PROGRAMME**

AS PER NEP 2020

(Effective from November-2025)

(Academic Year : 2025-26)

**GUJARAT UNIVERSITY - AHMEDABAD
NEP 2020**

**CREDIT FRAMWORK FOR UNDERGRADUATE
PROGRAMME**

FACULTY: BACHELOR OF ARTS

APPLIED: Academic Year : 2025-26

COURSE STRUCTURE OF
B.A. Honours in Sociology Programme
B. A. Honours Sociology (Minor) Semester - VI
(UG Degree in Sociology)

Semester –VI								
Sr. No	Course Category	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
			Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	Minor Course SOC – DSC-M- 364 -A	Society and Co-Operation	4	0	4	50	50	100
1	Minor Course SOC – DSC-M- 364 -B	Sociology of Education	4	0	4	50	50	100

B. A. (Hon.) Sociology, Semester-VI
New Course-Titles For
Regular and External Students
With Effective From: November – 2025

Semester –VI								
Sr. No	Course Category	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
			Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	Minor Course SOC – DSC-M– 364 - A	Society and Co- Operation	4	0	4	50	50	100
1	Minor Course SOC – DSC-M– 364 - B	Sociology of Education	4	0	4	50	50	100

BA (Hon.) Sociology Semester-VI

Programme/Class: Degree	Year : Third	Semester : Sixth
Subject : Sociology		
Course Code : Minor Course SOC – DSC-M -364 - A	Society and Co-Operation સમાજ અને સહકાર	
Course Credit : 4	Course Type : Minor-1 - A	
Teaching Hours : 60 (Hours)	Total Marks : 100 (50+50)	
Teaching Methodology : Lecture & Demonstration		

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા

1. Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહીં ? હા
2. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ? હા
3. Major ----- Minor ✓ Skill Enhancement Courses -----

Ability Enhancement Courses ----- Value Added Courses ----- Exit/ Vocational Courses -----

4. Holistic Education ----- Multidisciplinary ----- Interdisciplinary -----
5. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? ના
6. New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે ? ના
7. Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? ના
8. ઈન્ડિયન નોલેજ સીસ્ટમ (IKS) પર આધારિત વિષય છે ? હા

હેતુઓ	(૧) વિદ્યાર્થીઓને સહકારનો ખ્યાલ અને તેના વિવિધ પાસાઓથી પરિચિત કરાવવા
	(૨) સહકારની સામાજિક અસરોથી માહિતગાર કરવા
	(૩) વિદ્યાર્થીઓ સહકારના મૂલ્યને આત્મસાત કરી માનવજીવનમાં સહકારનો પ્રસાર કરે.
ફલશ્રુતિ	(૧) વિદ્યાર્થીઓ સહકારનો ખ્યાલ અને તેના વિવિધ પાસાઓથી પરિચિત થશે.
	(૨) સહકારના જુદા જુદા સામાજિક સ્વરૂપો અંગે વિદ્યાર્થીઓ માહિતગાર થશે.
	(૩) એક મૂલ્ય તરીકે સહકારને આત્મસાત કરી સમાજ જીવનમાં સહકારની વૃદ્ધિ કરશે.

	યુનિટ૧: સહકારનો ઉદ્ભવ, વિકાસઅને મહત્વ (સમયગાળો : 15 કલાક)
૧.૧	સહકારનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો
૧.૨	ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો ઉદ્ભવ - વિકાસ
૧.૩	સહકારના સ્વરૂપો (આર્થિક, રાજકીય, સામાજિક)
૧.૪	આધુનિક સમયમાં સહકારનું મહત્વ

	યુનિટ૨:સહકારના સામાજિક પાસા(સમયગાળો : 15 કલાક)
૨.૧	સામાજિક આંતરક્રિયાના સ્વરૂપ તરીકે સહકાર
૨.૨	સમુદાય અને સહકાર
૨.૩	સંસ્થા અને સહકાર
૨.૪	વ્યક્તિ અને સહકાર

	યુનિટ ૩:સહકારી મંડળી અને સંચાલન(સમયગાળો : 15 કલાક)
૩.૧	સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને પ્રકાર
૩.૨	સહકારી મંડળીના નિયમો/ધોરણો
૩.૩	સહકારી મંડળીનું સંચાલન અને વ્યવસ્થાપન
૩.૪	'અમૂલ' સહકારી ચળવળનું વૈશ્વિક ઉદાહરણ

	યુનિટ૪: સામાજિક વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા(સમયગાળો : 15 કલાક)
૪.૧	ગ્રામીણ સમુદાયના વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા
૪.૨	મહિલાઓના વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા
૪.૩	પછાતવર્ગના વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા
૪.૪	સામાજિક પરિવર્તનમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા

Objectives	(1) To familiarize Students with the Concept of Co-operation and its various aspects
	(2) To inform Students about the Social impact of Co - Operation
	(3) Students should be made aware of the value of Co -Operation and should spread Co-operation among the Human life.
Outcome	(1) The Students will understand the concept of Co -Operation and its various aspects.
	(2) The Students will be informed about different Social forms of Co -Operation.
	(3) By internalizing Co- Operation as a value Society will increase Co -Operation in life.

	Unit 1:Origin, Development and Importance of Co-operation(Duration: 15 Hours)
1.1	Meaning, Definition and Characteristics of Co-Operation.
1.2	Origin and Development of Co-Operative Activities in India.
1.3	Forms of Co operation: Social, Economic Political
1.4	The importance of Co operation in Modern times.

	Unit 2: Social Aspects of Co -Operation (Duration: 15 Hours)
2.1	Co -Operation as a form of Social Interaction.
2.2	Community and Co -Operation.
2.3	Organization and Co -Operation.
2.4	Individual and Co-Operation.

	Unit 3: Co operative Society and Management(Duration: 15 Hours)
3.1	Concept and Types of Co-Operative society.
3.2	Rules/ Norms of Co-Operative Society.
3.3	Management and Administration of a Co -Operative Society..
3.4	'AMUL' is a Global example of the Co -Operative Movement.

	Unit 4 : Role of Co operativeActivities in Social Development(Duration: Hours)
4.1	The Role of Co-Operative Activities in the Development of Rural Communities.
4.2	The Role of Co-Operative Activities in the Development of Women.
4.3	The Role of Co-Operative Activities in the Development of Backward Classes.
4.4	The Role of Co -Operative Activities in Social Change.

REFERENCES:	
1.	Axelrod,R, (1984), The Evolution of Co – Operation, New York, Basic Books
2.	Cooley C.H,(1909), Social Organization : A Study of the Larger Mind, New York, Charls Scribner’s Sons
3.	Desai, A. R, (1978), Rural sociology in India, Popular Prakashan ,Bombay
4.	Gintis, H., Bowles, S., Boyd, R., & Fehr, E. (2005),Moral Sentiments and material interests: The Foundations of Co-operation in Economic life., MA: MIT Press, Cambridge
5.	Goyal, B. B. (2015),Indian Co-Operative Movement: A Critical Appraisal, Regal Publications, New Delhi
6.	Nowak, M. A. (2011),Super Co-Operators: Altruism, Evolution, and Why we need each other to succeed, Free Press, New York
7.	Simmel, G. (1950),The Sociology of Georg Simmel (K. H. Wolff, Ed. & Trans.) Free Press, Glencoe, IL
8.	Taimni, K. K. (2004),Co -Operatives in the new Millennium: The Road ahead. National Co -Operative Union of India (NCUI),New Delhi
9.	बी. एस. माथुर (2000),भारतमेंसहकारिता,साहित्यभवनपब्लिकेशन, आगराI
10	कृष्णास्वामी, ओ. आर. (2005)सहकारिताकासिद्धांतएवंव्यवहार,आर. चंद्रप्रकाशन, आगरा।
11	नक्कीरन, एस. (2003),सहकारीप्रबन्धन,हिमालयपब्लिशिंगहाउस, नागपुर।
12	आर. डी. बेदी (1992),सहकारिता: सिद्धांत, इतिहासऔरव्यवहार,लॉयलबुकडिपो, मेरठा।
13	पटेल बी. એમ, (1998), ભારતમાંસહકારઆંદોલન,યુનિટીપબ્લિકેશન, અમદાવાદ
14	ઠાકર આર. એમ, (2004),સહકારીસંસ્થાઓનુંવ્યવસ્થાપન,યુનિવર્સિટીગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, અમદાવાદ
15	પટ્ટેલ પી. વી, (2000), સહકારઅનેગ્રામ્યવિકાસ, નવભારતસાહિત્યમંદિર, અમદાવાદ
16	જોશી વિદ્યુત, (2023) એકવીસમી સદીમાં ગાંધીનોમાનવવાદ,ગુજરાતવિદ્યાપીઠ,અમદાવાદ
17	શાહધીરજલાલ, (1957),સહકારીક્ષેત્રેગુજરાત,ગુજરાતવિભાગીયસહકારીમંડળ,અમદાવાદ
18	દેસાઈહકૂમતરાય, (1965),ગુજરાતસહકારદર્શન,ગુજરાતરાજ્યસહકારીસંઘ,અમદાવાદ
19	કુરિયન વર્ગીસ,(2007), મારું સ્વપ્ન, આર.આર.શેઠ એન્ડ કંપની પ્રા.લિ, અમદાવાદ
20	https://youtu.be/w6IL52W2Mtl?si=aCpo9iplFoR_EtWI
21	https://youtu.be/1cHwYC4hTlc?si=7YkZGs64bcYcvrZR
22	https://youtu.be/1CR3hS5Y-PI?si=dpefYaZA0m4-awEN

BA (Hon.) Sociology Semester-VI

Programme/Class: Degree	Year : Third	Semester : Sixth
Subject : Sociology		
Course Code : Minor Course SOC – DSC-M -364 - B	Sociology of Education શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર	
Course Credit : 4	Course Type : Minor-1 - B	
Teaching Hours : 60 (Hours)	Total Marks : 100 (50+50)	
Teaching Methodology : Lecture & Demonstration		

1. Course Outcomes દરેકવિષયનીશરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા

9. Employability/Entrepreneurship/Skill Development પરકેન્દ્રિતથયેલ છે કે નહિ ? હા

10. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skillsનાગુણોધરાવે છે ? હા

11. Major ----- Minor ✓ Skill Enhancement Courses -----

Ability Enhancement Courses ----- Value Added Courses ----- Exit/ Vocational Courses -----

12. Holistic Education ----- Multidisciplinary ----- Interdisciplinary -----

13. દિવ્યાંગમાટેવિષયઅંતર્ગતઆનુસાંગિકજોગવાઈકરાયેલ છે ? ના

14. New India Literacy Programme (NILP) મુજબનોવિષય છે ? ના

15. Swayamપ્લેટફોર્મપરના MOOC વિષયપરઆધારિતઆવિષય છે ? ના

16. ઈન્ડીયનનોલેજસીસ્ટમ)IKS(પરઆધારિતવિષય છે ? હા

હેતુઓ	(૧) વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણનો ખ્યાલ અને તેના વિવિધ પાસાઓથી પરિચિત કરાવવા
	(૨) શિક્ષણની સામાજિક અસરોથી માહિતગાર કરવા
	(૩) વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષણના મૂલ્યને આત્મસાત કરી, જીવનમાં તેનું મહત્વ સમજે
ફલશ્રુતિ	(૧) વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષણનો ખ્યાલ અને તેના વિવિધ પાસાઓથી પરિચિત થશે.
	(૨) શિક્ષણના જુદા જુદા સામાજિક સ્વરૂપો અંગે વિદ્યાર્થીઓ માહિતગાર થશે.
	(૩) એક મૂલ્ય તરીકે શિક્ષણને આત્મસાત કરી સમાજમાં તેનો પ્રસાર વધારશે

	યુનિટ ૧: શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર પરિચય (સમયગાળો : 15 કલાક)
૧.૧	શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર અર્થ, ઉદ્ભવનો ઇતિહાસ
૧.૨	ભારતમાં સ્વતંત્રતા પછી શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ
૧.૩	શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા, કાર્યક્ષેત્ર
૧.૪	શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ

	યુનિટ ૨: શિક્ષણ સંસ્થા અને શિક્ષણ (સમયગાળો : 15 કલાક)
૨.૧	શિક્ષણ સંસ્થા અર્થ, લક્ષણો
૨.૨	શિક્ષણ સંસ્થાના કાર્યો
૨.૩	શિક્ષણ વ્યવસ્થામાં શિક્ષકની ભૂમિકા
૨.૪	વિદ્યાર્થી સમૂહોનું સામાજિક રચનાતંત્ર

	યુનિટ ૩: શિક્ષણના ઉભરતા પ્રવાહો અને શૈક્ષણિક સુધારણા (સમયગાળો : 15 કલાક)
૩.૧	મૂલ્ય અને શિક્ષણ
૩.૨	સામાજિકરણ અને શિક્ષણ
૩.૩	સંસ્કૃતિ અને શિક્ષણ
૩.૪	શૈક્ષણિક સુધારણા અને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ - 2020 (NEP- 2020)

	યુનિટ ૪: શિક્ષણ અને સામાજિક પરિવર્તન (સમયગાળો : 15 કલાક)
૪.૧	શિક્ષણ - સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક પરિબળ તરીકે
૪.૨	સામાજિક પરિવર્તનનું સ્વરૂપ અને તેની શિક્ષણ પર અસર
૪.૩	સામાજિક પરિવર્તન અને શિક્ષણ વ્યવસ્થામાં વિલંબ
૪.૪	ભારતમાં શિક્ષણના આધુનિકરણના પ્રશ્નો

Objectives	(1) To familiarize Students with the concept of Education and its various aspects (2) To make them aware of the Social implications of Education (3) Students will internalize the value of Education and understand its importance in life
Outcome	(1) Students will become familiar with the concept of Education and its various aspects.
	(2) Students will become aware of the different Social forms of Education.
	(3) Will assimilate education as a value and increase its dissemination in the Society

	Unit 1: Introduction to Sociology of Education (Duration: 15 Hours)
1.1	Sociology of Education Meaning, History of Origin
1.2	Development of Sociology of Education in India after Independence
1.3	Definition, Scope of Sociology of Education
1.4	Importance of Sociology of Education

	Unit 2: Educational Institution and Education (Duration: 15 Hours)
2.1	Educational Institution Meaning, Features
2.2	Functions of Educational Institution
2.3	Role of Teacher in Education System
2.4	Social Structure of Student Groups

	Unit 3: Emerging Trends in Education and Educational Reform (Duration: 15 hours)
3.1	Value and Education
3.2	Socialization and Education
3.3	Culture and Education
3.4	Educational Reform and National Education Policy – 2020 (NEP – 2020)

	Unit 4: Education and Social Change (Duration: 15 Hours)
4.1	Education - as a factor of Social change
4.2	Nature of Social change and its impact on Education
4.3	Social change and Lag in Education system
4.4	Issues of Modernization of Education in India

REFERENCES:	
1	Altekar A.S (1957), Education in India, Nawal Kishore & Bros.
2	Brookover W.B (1955), A Sociology of Education, New York, American Book Co.
3	Duerkhiem, E, (1956), 'Education and Sociology' , New York, Free Press
4	Damle Y.B (1967), 'Education and Social Values', Indian Sociological Society
5	Gore M.S and Desai I.P and Suma Chitnis (1967), 'Papers in Sociology of Education', NCRT, New Delhi
6	Mukharjee Kartik C (1967), 'Underdevelopment, Educational Policy and Planning, Bombay & New York, Asia Publishing House,
7	माथुर एस.एस, ' शिक्षा के दार्शनिक तथा सामाजिक आधार, विनोद पुस्तक मंदिर, आगरा
8	शर्मा रामनाथ, शर्मा राजेन्द्र, (१९९६), एटलान्टिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स, नई दिल्ली
9	शाह बुद्धीचंद्र, शाह कौशल्या, (१९८७), 'शिक्षणसु समाजशास्त्र', युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाद
10	राष्ट्रीय शिक्षण नीति, (गुज.) २०२०, शिक्षण मंत्रालय, भारत सरकार
11	https://www.education.gov.in/sites/upload_files/mhrd/files/nep/2020/GUJARATI.pdf
12	https://youtu.be/WHj3VZvAf90?si=fWQnixCIm9RwfuU6
13	https://youtu.be/gjNidqgiP3c?si=4JVG-Kx7eY7-1T6I